

Motion till riksdagen 2025/26:1709

av Staffan Eklöf (SD)

Flexibilitet för kommunerna i att erbjuda förskola för äldre barn med hemmavarande syskon

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om obligatoriet för kommuner att erbjuda förskola till barn vilkas förälder är föräldraledig med barnens yngre syskon bör tas bort eller inte och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Möjligheten att göra ekonomiska prioriteringar för kommunerna är central för det kommunala självstyret och därmed för den lokala demokratin. Om utrymmet för kommunens ekonomiska beslut blir alltför litet får kommunen alltmer drag av en förvaltande myndighet snarare än ett lokalt styre.

Den pågående lågkonjunkturen gör att kommuner har än större behov av att kunna prioritera sin verksamhet.

En rättighet som har tillkommit ganska nyligen är rätten att ha sina äldre barn på förskola 15 timmar varje vecka när man är föräldraledig med yngre barn. Reformen är dyr för kommunerna och är inte en förutsättning för stimulans och social träning för de äldre barnen. Innan reformen fanns nämligen gott om öppna förskolor dit man som förälder kunde gå med alla sina barn för att de äldre skulle få träffa jämnåriga. Den ordningen hade fördelen att en förälder följde med barnen och medverkade i verksamheten och i den löpande fostran av barnen. Föräldrarna träffade också andra föräldrar i samma situation och knöt ibland livslånga vänskapsband. Det utgjorde ett sällsynt mötesrum i samhället utan knytning till yrke och utan knytning till boendeområde, om föräldern valde så. Man kunde gå till olika öppna förskolor olika dagar.

Om man tar bort obligatoriet kan den kommun som vill välja det tidigare sättet att ordna förskolan på göra så. Oavsett om den kommunens argument är ekonomiska eller utgår från vikten av mötesrum i samhället eller vikten av att medborgarna ska vara mer

delaktiga i våra barns fostran även i de sociala situationer då många barn samlas. Den kommun som istället vill erbjuda föräldrarna att ha sina äldre barn på förskola när de är föräldralediga med sina yngre barn, såsom skollagen föreskriver idag, skulle fortfarande kunna välja den ordningen.

Det bör utredas om obligatoriet i skollagens 8 kap. 6 § för kommuner att erbjuda förskola till barn vilkas förälder är föräldraledig med deras yngre syskon bör tas bort för att möjliggöra flexibilitet för kommunerna i denna fråga eller inte. Utredningen ska undersöka alla konsekvenser för kommunerna och individerna av en ändrad lagstiftning och presentera fördelar och nackdelar för riksdagen.

Staffan Eklöf (SD)